

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2015/16:27

Onsdagen den 17 februari

---

§ 1 Europeiska rådet

Statsminister Stefan Löfven

Information och samråd inför möte i Europeiska rådet den 18–19 februari

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi öppnar mötet och välkomnar statsministern, kabinetssekreteraren, statssekreterare och övriga medarbetare hit. Vi har samråd inför Europeiska rådet. Jag välkomnar statsministern att inleda med en beskrivning. Varsågod, statsministern.

Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr ordförande! Mötet i Europeiska rådet den 18–19 februari kommer framför allt att handla om Storbritannien och Storbritanniens relation till EU. För det andra görs som så många gånger tidigare en lägesrapport om migration. För det tredje står också den europeiska terminen på dagordningen, men där förväntar vi oss ingen diskussion över huvud taget.

Jag får börja med att gå igenom frågan om Storbritanniens förhållande med EU. Målsättningen vid mötet är att vi ska kunna nå en överenskommelse. Innan jag går in på detaljerna i förslaget vill jag påminna om hur regeringen har resonerat.

Det främsta intresset för Sverige är naturligtvis att Storbritannien förblir medlem i Europeiska unionen. Vi menar att landets ekonomiska och geopolitiska betydelse gör att det är en stor tillgång i det europeiska samarbetet.

För Sverige är Storbritannien en viktig allierad i många frågor, exempelvis om frihandel och den inre marknaden men också i klimat- och miljöfrågor. Precis som Sverige står Storbritannien utanför eurosamarbetet. Samtidigt är det viktigt att slå vakt om de grundläggande principer som hela EU-samarbetet bygger på. Jag tänker då närmast på frågor som rör likabehandling och fri rörlighet.

Europeiska rådets ordförande Donald Tusk har för två veckor sedan presenterat ett utkast till en överenskommelse inom de områden där Storbritannien har velat se reformer. Utkastet består av fyra avsnitt. Det är ekonomisk styrning, konkurrenskraft, institutionella frågor och avslutningsvis välfärd och fri rörlighet.

Texten har diskuterats av stats- och regeringschefernas medarbetare vid två tillfällen. Vi väntar en ny text i kväll. Men däremot förväntar vi

oss inga avgörande förändringar i de nya texterna. Vi går igenom dem avsnitt för avsnitt.

I det första avsnittet om ekonomisk styrning klargörs först och främst förhållandet mellan medlemsstater som har euron som valuta och de som inte har euron som valuta.

Det slås bland annat fast att icke-euroländernas rättigheter och befogenheter måste respekteras. Å andra sidan får de länder som står utanför euron inte ställa sig i vägen för en fördjupning av den ekonomiska och monetära unionen och eurosamarbetet.

Det slås också fast att all diskriminering på grund av valuta är förbjuden. Krisåtgärder för att bevara eurons stabilitet ska inte få orsaka budgetansvar för icke-euroländer, och icke-euroländer ska vidare ha rätt att delta i diskussion även i de frågor där de inte har rösträtt.

I ett separat uttalande inrättas en så kallad ekonomisk nödbroms. Det är för situationer när länder utanför bankunionen anser att beslut skulle bryta mot vad som slås fast i avsnittet. Då ska rådet göra allt som står i dess makt för att lösa invändningarna innan ett beslut fattas. Det är fortfarande en utestående fråga hur många länder det ska krävas för att aktivera nödbromsen.

Regeringen välkomnar att principen som rör icke-diskriminering och öppenhet i relationer mellan länderna inom och utom eurosamarbetet skrivs in i avtalet. Vad gäller den ekonomiska nödbromsen är det en bra lösning. Det hade dock varit mer logiskt om den hade kunnat aktiveras av länder utanför euron snarare än utanför bankunionen. Det kommer jag att framföra vid mötet. Jag kommer också att argumentera för att så få länder som möjligt, helst bara ett enda land, ska kunna krävas för att aktivera nödbromsen.

I inledningen till detta avsnitt finns en skrivning där det uttrycks att de medlemsstater som inte har euron som valuta och inte heller är formellt undantagna ska förbli ålagda att arbeta mot att ansluta sig till eurosamarbetet. Den formuleringen menar vi är olycklig, även om vi inte har något emot att det tydliggörs att Storbritannien inte är förpliktigt att införa euron. Jag kommer att vara tydlig på mötet att det måste råda full respekt för resultatet av den svenska folkomröstningen om euron. Inget annat är acceptabelt.

I det andra avsnittet vad gäller Storbritannien föreslås att ökade ansträngningar ska göras för att höja EU:s konkurrenskraft bland annat genom att stärka den inre marknaden, minska administrativa bördor och dessutom driva en ambitiös handelspolitik. Det ligger väl i linje med den politik som regeringen driver.

I ett utkast till deklaration från Europeiska rådet framgår att ansträngningar för att minska regelbördan måste göras med bibehållen skyddsnivå för konsumenter och arbetstagare liksom hälsa och miljö. Detta är någonting som vi från svensk sida har argumenterat för att det ska finnas. Det är också någonting som jag har tagit upp i direkta samtal med premiärminister Cameron.

Det tredje avsnittet handlar om institutionella frågor. Där är huvudfrågorna dels formuleringen i fördraget om en allt fastare sammanslutning mellan de europeiska folken, an ever closer unionen, dels de nationella parlamentens roll. I frågan om ever closer unionen görs i utkastet en

uttolkning av fördragstexten som klargör att formuleringen inte kan användas till att utvidga fördragets befogenheter.

I syfte att tillmötesgå de brittiska önskemålen skrivs det ut att Storbritannien som redan i dag har en särskild status i fördragen inte är bundet till ökad integration. Som jag tidigare har framfört här i nämnden ser vi formuleringen som i huvudsak symbolisk, och vi kan ge stöd till den i utkastet.

Inom en så kallad hakparentes står slutligen att uttolkningen ska skrivas in i fördraget vid nästa fördragsförändring. Det innebär att det är en utestående fråga om så ska ske eller inte. Regeringen gör bedömningen att det inte är nödvändigt. Men om det krävs för att nå en överenskommelse ser vi heller inga större problem med att det införs vid en framtida fördragsförändring.

Det föreslås också en utveckling av de nationella parlamentens subsidiaritetskontroll. Om 55 procent av de nationella parlamenten har invänt mot ett förslag ska rådet särskilt försöka lösa dessa invändningar. Om invändningarna inte går att lösa ska rådet avstå från att fortsätta att behandla den frågan. Det är bra att de nationella parlamenten har en stark roll. Det förslag som nu har presenterats ligger också i linje med det system som redan finns. Vi tycker att den ordningen är bra.

Det fjärde och mest omdiskuterade avsnittet gäller frågor som välfärd och rörlighet. Det första jag vill nämna här är en möjlighet för medlemsstaterna att indexera barnbidragen för de barn som bor i en annan medlemsstat än den försäkrade så att man anpassar barnbidraget till kostnadsnivån i det land där barnet bor oavsett om den är högre eller lägre. Regeringen kan acceptera det förslaget. Men då ska man särskilt notera att det handlar om en möjlighet, och det är inte en skyldighet för medlemsstaterna att tillämpa en sådan indexering.

Det andra jag vill nämna, och det har varit den absolut svåraste frågan i förhandlingen, rör inrättandet av det som kallas för social nödbroms. Det gäller utbetalning av vissa sociala förmåner, det som kallas för in-work benefits. För att aktivera nödbromsen ska en medlemsstat kunna visa att det är ett stort inflöde av arbetskraft från andra medlemsländer som under lång tid sätter landets sociala trygghetssystem under stark press eller i övrigt allvarligt stör arbetsmarknaden eller allvarligt påverkar landets möjligheter att erbjuda offentliga tjänster. Det är tre separata kriterier.

Om så har skett ska rådet på förslag av kommissionen kunna ge landet rätt att under ett antal år – hur många år det är återstår att bestämma – begränsa utbetalning av förmånerna. Rätten att begränsa sociala förmåner gäller bara mot utländska unionsmedborgare som kommer nya till ett lands arbetsmarknad. Begränsningen ska trappas av för att till slut upphöra att gälla i takt med att personen integreras på arbetsmarknaden och under en period av maximalt fyra år.

Frågan om den sociala nödbromsen är den som regeringen har funnit mest problematisk eftersom den innebär ett avsteg från likabehandlingsprincipen. Det är lika bra att vara tydlig med det. Regeringen har under förhandlingen varit tydlig med att undantaget endast ska accepteras om det är proportionerligt i förhållande till den situation som uppstått och att det är tillräckligt begränsat i omfattning och tid.

Med hänsyn till att den text som nu ligger på bordet är mer begränsad än vad som har diskuterats tidigare och med tanke på hur viktigt det är att vi når en överenskommelse är jag beredd att acceptera kompromissen om det är vad som krävs för att nå en uppgörelse. Men jag kommer att fortsätta att arbeta för att de tidsramar som ska fastställas blir så korta som möjligt. Det är en viktig ingång.

Den närmare utformningen av både indexeringen vad gäller förmåner till barn och nödbromsen kommer senare att förhandlas enligt den ordinarie lagstiftningsproceduren. Det innebär att regeringen återkommer till både utskott och EU-nämnd ett flertal gånger i de frågorna.

Avslutningsvis vad gäller Storbritannien är regeringens utgångspunkt att Storbritannien ska förbli medlem i Europeiska unionen, som jag sa tidigare. Vår bedömning är att de förslag som nu ligger på bordet är omsorgsfullt utarbetade och utformade, att de ligger inom ramen för nuvarande fördrag och att de är i linje med våra ingångsvärden.

Herr ordförande! Jag får fortsätta med migration, som är den andra frågan. Flyktingkrisen är långt ifrån över. Vi har troligen också en kort tid på oss innan vi igen kommer att se ökade flyktingströmmar. Stats- och regeringscheferna ska på detta möte få en lägesrapport och också följa upp riktlinjerna som antogs i december. Men en mer genomgripande diskussion har vi inte att vänta förrän på toppmötet i mars.

Det är viktigt att nu genomföra de beslut som EU har fattat. Det handlar framför allt om omfördelningen av asylsökande mellan medlemsländerna och tillhandahållande av experter för registrering till så kallade hotspots. Det är bara att konstatera att resultatet så här långt är alldeles för magert.

I det här sammanhanget påtalas det i utkastet asylsökande inte har rätt att söka asyl i vilket land de vill. Det ligger också i linje med vad regeringen driver som ett viktigt ingångsvärde för ett nytt asylsystem. Vi måste också få till stånd ett bättre återvändande inom EU. I höstas gav Europeiska rådet i uppdrag till kommissionen och EU:s utrikestjänst att etablera ett bättre samarbete vad gäller återtagande med tredjeländer.

Unionen måste också skyndsamt stärka sin yttre gräns. I det kortare perspektivet handlar det om att stärka Greklands gräns och i det längre perspektivet om att få till ett hållbart system. När det gäller kommissionens förslag till så kallade gränspaket markerar Europeiska rådet endast att frågan ska hanteras brådskande. Det finns inga ytterligare slutsatser här.

EU-nämnden kommer att få möjlighet att diskutera detta ytterligare med inrikesministern. Låt mig ändå säga att regeringen är positiv till inriktningen i förslaget förutsatt att medlemsstaterna får en tydlig roll i beslutsprocessen.

När det gäller den gemensamma handlingsplan för migration som EU och Turkiet antog den 29 november 2015 är det för tidigt att dra några slutsatser om eventuella effekter. Men vi kan ändå konstatera att flödena från Turkiet till Grekland nu är avsevärt högre än motsvarande period förra året.

Det faktum att EU nu har nått en överenskommelse om finansiering, där också Sverige bidrar, innebär det att kraven på resultat kommer att öka. Det gäller inte minst insatserna för att stärka samarbete kring gränskontroll och att bekämpa människosmuggling.

Sammantaget kan jag tyvärr ändå konstatera att EU inte i tillräcklig omfattning har lyckats se till att genomföra de beslut vi har fattat. För att vi ska nå resultat anser jag att unionen till Europeiska rådet i mars behöver ta krafttag för att gå från ord till handling och behöver visa en mycket tydligare plan för hur arbetet ska genomföras. Det kommer jag också att ta upp på detta möte.

Herr ordförande! Avslutningsvis väntas Europeiska rådet att ställa sig bakom en samlad rekommendation till euroområdet inom den europeiska terminen för 2016. Regeringen stöder det som är i enlighet med processen inom den europeiska terminen. Ingen diskussion förväntas om detta.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket, statsministern, för redogörelsen för ståndpunkten! Vi går vidare med partierna i storleksordning, som vanligt, och börjar då med Socialdemokraterna.

Anf. 4 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Också jag vill tacka statsministern för redogörelsen.

När det kommer till folkomröstningen om EU-medlemskap i Storbritannien kan det inte nog betonas hur viktigt det är för Sverige att Storbritannien förblir medlem i EU. Ett utträde skulle få stora konsekvenser inte bara för EU utan också för oss i Sverige, då Storbritannien är en viktig part i en viktig allians. Det gäller frihandel, budgetfrågor, många konkurrenskraftsfrågor med mera.

Samtidigt är det viktigt att slå vakt om de grundläggande principer som hela EU-samarbetet bygger på. När det kommer till den så kallade sociala nödbromsen för utbetalning av vissa sociala förmåner, så kallade in-work benefits, är det ett avsteg från likabehandlingsprincipen. Därför anser jag att det är viktigt att regeringen fortsätter att arbeta för att de tidsramar som ska fastställas är så korta som möjligt.

Hur ser statsministern på möjligheten att uppnå det?

Migrationsfrågan är återigen i fokus. Precis som statsministern säger måste EU hitta en hållbar lösning på flyktingsituationen, och EU måste nu genomföra de beslut som tidigare har fattats. De beslut som har fattats gällande intern omfördelning och vidarebosättning måste genomföras, och det behövs en permanent omfördelningsmekanism.

Det är beklagligt att detta inte har gjorts tidigare för att få ett hållbart system på plats innan vi befann oss i denna akuta flyktingsituation. Då hade situationen i dag kunnat se helt annorlunda ut.

Hur bedömer statsministern möjligheterna att få till en samlad och konkret linje för en hållbar migrationspolitik på Europeiska rådet i mars?

Anf. 5 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Herr ordförande! Den enskilt största frågan på dagordningen, som har absolut störst betydelse över tid, är egentligen Storbritannienfrågan. Att Storbritannien fortfarande är medlem i unionen är av avgörande vikt. Därför är det betydelsefullt att EU:s stats- och regeringschefer nu når en överenskommelse under de kommande dagarna, torsdag och fredag.

Överenskommelsen som sådan är absolut oerhört viktig. Men framför allt gäller det den kommande folkomröstningen – för en folkomröstning blir det – som är viktig. Om Storbritannien skulle lämna unionen skulle

det drabba Europa, EU och Sverige. Det skulle drabba svensk industri och svenska medborgare. Vi skulle mista en naturlig och allierad partner i kampen för att forma Europa till ett mer konkurrensvänligt och mer konkurrenskraftigt Europa med inriktning på en reformagenda, en inre digital gemensam marknad och en gemensam tjänstesektor. Vi skulle helt enkelt tappa en viktig kompis – en viktig allierad.

Dessutom skulle konsekvenserna av att Storbritannien lämnade EU bli svåra att överblicka. Det skulle innebära otroligt mycket för den europeiska kulturen och den europeiska uppfattningen om oss själva. Men det skulle också få konsekvenser för frihandelsavtalsförhandlingar och för alla svenskar som bor i Storbritannien, inte minst i London. Inte minst skulle vi kanske gå miste om den fria rörligheten. Jag är uppvuxen på 70-talet, när vi inte hade en fri rörlighet som gjorde att man fick resa, arbeta och studera som man ville i Storbritannien. Det är avgörande att man når en överenskommelse nu. Det är av största betydelse.

Om man sedan går in och tittar på de brittiska kraven instämmer vi från Moderaterna när det gäller de ekonomiska kraven på att det som rör EU-28 ska behandlas av EU-28. Det som rör eurozonen ska inte drabba EU-28 om inte EU-28 har insyn i det. Samtidigt är det viktigt att regeringen slår fast att den svenska folkomröstningen om euron ska respekteras och följas.

När vi pratar konkurrenskraft är det precis samma frågor som Sverige tillsammans med Storbritannien har drivit över tid, det vill säga dem jag nämnde. Det handlar om reformagenda, konkurrenskraft, avregleringar och om att integrera den inre marknaden. Det är bra. Det är positivt, och det är ett steg framåt.

När vi talar om suveräniteten är det väl bara bra att de nationella parlamenten får ett större inflytande. Det kan inte vara någonting som Sverige, som är bäst i klassen på att lämna in subsidiaritetsprövningar, kan tycka är av ondo.

När vi kommer till den del som rör migration och den fria rörligheten – och det handlar då om migration inom unionen – finns det en poäng i det brittiska kravet på barnbidragsreglerna när det gäller att de slår fel ut. Det kanske borde vara så att de i varje fall ska indexeras, det vill säga att bidragen ska vara på de nivåer de är på i det land som man kommer ifrån, särskilt om barnen är kvar i detta land. Det vill säga: Om det kommer en person från Rumänien och arbetar i Storbritannien och har barn kvar i Rumänien kanske det inte ska vara Storbritanniens nivåer på barnbidraget utan de rumänska nivåerna som ska gälla. Det kan finnas en poäng i det.

Nu sa statsministern att han var beredd att acceptera undantaget i de så kallade in-work benefits. Men jag hörde också att statsministern sa att han skulle fortsätta att arbeta för att tidsramarna ska bli så korta som möjligt. Jag vill veta lite om vad det egentligen innebär. Det är som sagt ett stort spektrum – så korta som möjligt. Var går statsministerns limit? Hur korta kan ramarna vara, och hur långa kan de vara?

Icke desto mindre vill jag uppmana statsministern att behålla huvudfokus i förhandlingarna. Huvudfokus måste vara att Storbritannien även i fortsättningen är medlem av Europeiska unionen. Allt annat vore förödande för Europeiska unionen.

Sedan har vi den viktiga frågan om flyktingkrisen. Om detta kan man säga mycket, och det har vi gjort upprepade gånger. Det har stats- och regeringscheferna och andra ministrar på andra möten inom Europeiska unionen också gjort. Jag har räknat till över 20 möten nu som har hållits inom unionen i ministerråds-kretsen. En rad beslut har fattats. Men de efterlevs inte, och det är under all kritik. Man har fattat beslut om att stödja World Food Programme, Syrien och Turkiet. Men det lämnas inte pengar i den utsträckning man har lovat. Man har fattat beslut om hotspots, som inte alls är effektiva och up and running nu. Man har fattat beslut om att man ska utveckla en säkra-länder-lista, men någon sådan ser vi inte skymten av ännu. Vi ser inte något om återtagandeavtal eller om den stora frågan om omfördelningen av de 160 000 människorna från Grekland och Italien. Till dags dato är det endast 497 personer som har fördelats. Det är ett underbetyg.

Det är dags att statsministern slår näven i bordet, visar ledarskap och handlingskraft och säger: Nu räcker det! Nu måste vi, stats- och regeringschefer och medlemsstaterna, börja leverera det vi har beslutat att vi ska leverera.

Jag uppmanar statsministern att agera, och jag vill höra hur statsministern avser att agera på mötet.

Anf. 6 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Tack, statsministern, för föredragningen! Det finns flera ämnen som dyker upp på detta europeiska råd. Jag skulle vilja uppehålla mig vid situationen med Storbritannien, framför allt. Här kan man konstatera att effekterna av de förslag som vi ser går längre än att bara gälla specifika undantag för Storbritannien.

Vi från Sverigedemokraterna välkomnar en folkomröstning i Storbritannien om förhållandet till EU. Vi ser fram emot att ett lands medborgare äntligen får tillfälle att tycka till om det nya EU. Dock vill vi sverigedemokrater ta upp några saker i detta sammanhang.

Först och främst handlar det om förbudet mot att förhindra fördjupningen av eurosamarbetet. Hur ska vi som land kunna skriva under carte blanche för euroländerna för all framtida lagstiftning som syftar till att uppnå målen inom EMU? Det är, i alla fall enligt vårt förmenande, att gå för långt. Vi vill ha långtgående garantier för att EU inte presenterar lagstiftning som skadar icke-euroländers ekonomiska intressen, och inte tvärtom.

Vi vill också ha bredare skrivningar om att krishantering inom eurosamarbetet inte ska påverka budgeten. Som vi såg i långtidsbudgeten fanns det mängder med små förstärkningar och extrapengar riktade just till euroländer som krisar. Vi vill se hur skyddet för våra skattepengar kommer att se ut innan vi ställer oss bakom skyddsmekanismen.

En ytterligare punkt – och detta är allvarligt – är att det inte får finnas skrivningar i beslutet om att länder som saknar euoundantag har förpliktelser när det gäller att uppfylla villkoren för en euroanslutning. Vi har fått ta del av utlåtandet från rådets juridiska experter och kan säga så här: Om statsministern inte har uttryckligt stöd i Sveriges riksdag för en sådan skrivning som innebär folkrättsligt bindande förpliktelser från riksdagen och kommer hem med en sådan förpliktelse är han ute på ett konstitutionellt gungfly.

I Lissabonfördraget finns ett utrymme för viss frihet när man uppfyller villkoren. Men svenska folket har sagt nej i en folkomröstning 2003, och denna skrivning går stick i stäv med detta.

Gällande självständighet råder det ingen tvekan om att fartblindheten och maktfullkomligheten hos framför allt kommissionen har lett till att det finns en befogad skepsis hos många inom EU. När det gäller kompetensfördelningen skrivs det i beslutet att kompetens hos EU kan inskränkas och därmed återföras till medlemsstaterna. Det låter förstås väldigt bra, herr ordförande. Men har det någonsin i EU:s historia de facto hänt? Och i så fall, inom vilket område?

Samma sak gäller subsidiaritetsprövningar. Som många har noterat innebär de nya skrivningarna bara en kosmetisk skillnad jämfört med i dag.

Kontentan blir att de nationella parlamenten både här i Sverige och i Storbritannien inte kommer att få något ökat inflytande. Om man hade varit seriös från EU:s håll skulle man ha sänkt gränsen till tre till fem medlemsstater som säger nej. Vi anser från Sverigedemokraterna att regeringen på toppmötet bör verka för ett betydligt kraftfullare demokratiskt verktyg.

När det gäller nödbromsen och olika förmåner vill vi inflika att vi inte vill ha en slutlig produkt som bara gäller för Storbritannien. Man ska inte heller redan nu begränsa sig när det gäller indexering.

Gällande de övriga punkterna på toppmötet vidhåller vi från Sverigedemokraterna vår tidigare avvikande mening om omfördelningsmekanism av massinvandringen till unionen och även vår tidigare avvikande mening gällande det senaste gränsbevakningsförslaget.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Då ger jag ordet till mig själv i egenskap av Miljöpartiets representant i nämnden. Jag delar helt statsministerns och övriga partiets uppfattning om vikten av att försvara folkomröstningen. Det vore politiskt självmord av EU att på något sätt tvinga oss bort från resultatet av den. Det hoppas jag att de andra inser, och jag hoppas att statsministern kan tydliggöra det på ett bra sätt.

Jag delar också helt och hållet statsministerns uppfattning att detta inte ska vara en årtalsexercis. Det viktiga är att hitta ett bra avtal som brittena kan presentera för sitt folk så att de får en rättvis folkomröstning där folk förstår villkoren för ett ja och ett nej.

Jag kan ha viss förståelse för att man ska kunna ha något slags nödbroms om det krävs för att försvara viktiga välfärdssystem och liknande.

Jag delar också helt brittenas skepsis till detta med ständigt mer union. Gärna ständigt mer fred, ständigt mer jämställdhet och ständigt mer integritet och frihet! Men ständigt mer union får mig mer att tänka på en Hollywoodkaraktär i en film med obegränsad strävan efter makt än ett mål för samhällsutvecklingen.

Jag tycker i grunden att kraven på konkurrenskraft är bra. Detta är viktigt, och jag frågar statsministern om det går att tydliggöra att konkurrenskraften ska byggas på skydd av miljö, folkhälsa och arbetare. Det förenklingsarbete som sker ska inte få ta bort rimliga regler – eller regler över huvud taget – som skyddar folkhälsa och miljö. Det ska i stället ta bort konstiga avarter där företagare skaffar sig konkurrensfördelar genom

lobbyism med särregler som missgynnar konkurrenter och liknande. Det är den typen av förenklingar vi vill se.

Det är viktigt att britterna får ha sin folkomröstning i lugn och ro och att alla inte hotar och pressar dem till olika resultat. Jag kan för min del säga att det är trevligt att ha britterna i EU. De är mina vänner, och även om de inte skulle vilja vara kvar med oss hoppas jag att vi kan bygga ett så nära samarbete som möjligt.

Migrationen återkommer vi till på nästa möte, men när nu statsministern säger att det är viktigt att vi genomför de här besluten undrar jag om det finns någon möjlighet att redan nu se till att det blir delmål, att de mål man sätter upp kan efterlevas halvårsvis eller liknande, så att kommissionen kan använda några av sina maktinstrument för att se till att de länder som struntar i vad vi har kommit överens om faktiskt genomför det vi har lovat varandra och riskerar böter om de inte genomför det. Finns det någon möjlighet att ta upp den diskussionen?

Vi ska komma ihåg att det bara är hundra år sedan en miljon européer om året lämnade Europa och sökte sig över havet för en bättre framtid. Nu har vi i vår generation i stället en risk för att folk drunknar i havet för att komma hit. Det är viktigt att de får en rimlig chans att få sina asylskäl prövade.

Det står nämnt att Nato ska hjälpa till med att sätta dit smugglare, och då är det viktigt att vi säkerställer att det inte innebär en smygövergång, att inte USA går in i fas 2 b eller 3, som vi kallar det – går in på libyskt territorialvatten eller libyskt territorium och agerar utan korrekt folkrättsligt stöd. Jag hoppas att det här på något sätt tydliggörs. Bara för att Nato nu ska bidra ska inte Natoländer som inte är med i EU ta på sig den rollen, för vi hade enhällighet för att skydda folkrätten. Detta hoppas jag är tydligt.

Jag är också orolig för att lämna över makten över vår gräns till Turkiet. Det finns en risk att folk söker sig andra vägar, till exempel via Ryssland, och det vore orimligt om vår migrationspolitik i slutändan avgjordes av Erdoğan och Putin och inte av våra lagar och regler.

Vi är i en ny situation. Hela världen har smartphones och kunskap om sina rättigheter. Många har råd att komma hit, fler än förut. Jag tror att den enda lösningen för en hållbar värld i längden är att vi satsar mer på rättvis handel och konfliktförebyggande. Vi måste bygga upp EU:s civila fredskår. Efter kriget i Syrien kommer det andra konflikter, som i Libyen och Nigeria. Om vi inte genast satsar på att bygga upp vår krishanteringsförmåga och skapa rättvisa handelsvillkor kommer vi att fortsätta med något slags gammaldags kolonial logik enligt vilken vi västeuropéer ska tömma jorden på resurser och råvaror som ska gynna oss. Den tiden är död och finns inte kvar. Vi måste vänja oss vid en ny tid, där alla andra länder ska ses som jämbördiga partner som man ska ha jämlika samarbeten med.

Det stora valet nu handlar inte om att stänga eller öppna gränser. Nu gäller det att öppna för en rättvis handel och en rättvis fördelning av jordens resurser. Inser vi inte det kommer vår kontinent att gömma sig bakom taggtråd och rädsla. Det scenariot ska vi undvika. Vi löser inte det här genom att bara titta på migration. Vi måste också titta på handelspolitiken, utvecklingspolitiken, utrikespolitiken och den civila krishanteringen.

Anf. 8 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr ordförande! Jag börjar med att svara Börje Vestlund. Vi delar uppfattningen att Storbritannien är en viktig partner. Det är därför vi eftersträvar att få till stånd en överenskommelse som båda är nöjda med. Vi jobbar för att få tidsramarna så korta som möjligt vad gäller de grundläggande rättigheterna. De kan bli väldigt långa om det blir fel konstruktion. Jag kan återkomma till den punkten.

Det är bevisligen inte lätt att få till stånd en samlad migrationspolitik i EU. Det är lika bra att vara öppen med det, och jag tror att alla redan har förstått det. Det som är nytt här är, som jag nämnde i inledningen, att asylsökande inte ska få välja vilket land de ska söka asyl i när de kommer till EU. Det är första steget mot en bra omfördelning, så det händer ändå någonting. Men jag är själv den förste att skriva under på att det går alldeles för sakta, inte minst vad gäller omfördelning och andra beslut. Därför vill jag trycka tydligt på att jag inte vill ha samma rapport en gång till i mars. Vi har lyssnat på den ett antal gånger nu. Nej, det måste faktiskt till en plan.

Vad är det då som ska göras för att få hotspots att fungera? I Grekland fungerar bara en av fem. Italien har lyckats något bättre; där är det tre av sex som fungerar. Men det är långt ifrån elva fungerande hotspots, och det måste till en mycket tydligare plan för hur det ska fungera, hur ska vi få ordning på våra yttre gränser och så vidare. Trycket kommer att komma. Jag kan försäkra er om att jag inte är den ende regeringschef som efterfrågar det här. Som jag sa börjar tiden bli kort också. Vi ser nu, mitt under smällkalla vintern, hur antalet asylsökande är betydligt högre än det var i fjol vid samma tidpunkt. Det innebär att vi kan komma att få se en dramatisk utveckling, och det gäller att hålla ögonen på det.

Jag delar helt Ulrika Karlssons uppfattning om betydelsen av att få till en överenskommelse, och det har varit regeringens ingång hela tiden. Jag har haft tre bilaterala samtal med premiärminister Cameron, det första i Riga och sedan två i London. Vid alla de tre tillfällena har jag redogjort för det, liksom för att Sverige är och hela tiden har varit berett att bidra konstruktivt i processen och också har gjort det för att vi ska få en överenskommelse som båda är nöjda med och som premiärminister Cameron också kan ta till folkomröstning.

Jag delar helt uppfattningen om den negativa konsekvensen det skulle få om Storbritannien skulle lämna EU. Därmed är det avgörande att nå en överenskommelse om frågan hur kort tid den fria rörligheten kan begränsas. Jag tycker inte att man ska sätta upp någon exakt tid, utan att man ska ha ambitionen att det ska vara så kort tid som möjligt.

Men eftersom det övergripande målet är att få till en överenskommelse, vilket vi verkar vara överens om, ska man inte låsa sig. Det kan nämligen bli väldigt långa perioder. Säg att man får flera perioder, det vill säga ett första beslut om en ramperiod på x år, sedan en förlängning och därefter en förlängning till. Då kan det bli en väldigt lång period, och då rör man vid rörligheten ännu mer, så att säga. Ju längre tid man har en begränsning, desto mer motverkas rörligheten.

Dessutom finns det ytterligare en risk. Ingen vet var gränsen går, men ju längre den här perioden blir, desto större är risken att domstolen säger ifrån om att det här är ett brott mot fördraget.

Ambitionen är att tiden ska bli så kort som möjligt, men här gäller det att hitta minsta gemensamma nämnare, samtidigt som vi uppnår en överenskommelse som alla är nöjda med. Därför finns det ingen lösning till ett visst antal år.

När det gäller flyktingkrisen har det agerats från dag ett på alla dessa områden: hotspots, säkra länder, omfördelning och så vidare. Det finns ingen som helst tvekan om att vi tillsammans med Angela Merkel från Tyskland, Werner Faymann från Österrike, Mark Rutte från Holland och några till är de som ligger i framkant och driver på i de här frågorna. Det är så av naturliga skäl – våra länder har hittills tagit ett oproportionerligt ansvar. Vi är med i tåten och driver de här frågorna.

Pavel Gamov från Sverigedemokraterna frågar om långtgående garantier för att förhindra en fördjupning. Jag vet inte hur sådana garantier skulle kunna utformas över huvud taget. Det här är en ständigt pågående process. Det handlar om den ömsesidiga respekten mellan de länder som är inne i euron och har det och dem som inte har det.

Å ena sidan ska de som står utanför inte diskrimineras. Vi ska vara med och diskutera de frågor i vilka vi inte har rösträtt och inte pådyvlas saker som man vill göra i eurosamarbetet. Å andra sidan: Om länderna i bankunionen, som det refereras till här, behöver göra saker för att stärka bankunionen är det till fördel för oss också, för en icke fungerande bankunion inom eurosamarbetet vore en katastrof för Sverige. Men det är en ständigt pågående process.

Här pekas också på en nödbromsmekanism, som finns för den händelse att ett eller flera icke-euroländer skulle se att det pågår någonting som är till skada för dem. Ambitionen är att det ska vara så få länder som möjligt som ska kunna dra i nödbromsen. Man ska inte behöva vara många länder, utan helst bara ett land. Jag tycker att mandatet ska gälla så få länder som möjligt för att man inte heller här ska låsa sig utan hitta en förhandlingslösning. Det är utgångspunkten.

När det gäller länder som saknar undantag för euron är betydelsen densamma som det som redan står i nuvarande fördragstext, så det sker ingen förändring. Det är, som ordföranden påpekat, inte praktiskt möjligt att säga att ett land måste vara med. Men jag tänker markera väldigt tydligt att respekten för resultatet av den svenska folkomröstningen om euron måste upprätthållas. Det innebär att vi inte kommer att förplikta oss att jobba för ett inträde i euron. Vi har ett folkomröstningsresultat, och då är det bra med det.

Carl Schlyter talar om konkurrenskraften. Det här finns nu också med i deklARATIONEN. Kopplat till slutsatserna finns dels ett beslut, dels en deklARATION, där det står: while having due regard to the need to maintain high standards of consumer, employee, health and environmental protection. Det är alltså med, och det har tagits med på svenskt initiativ, för vi har varit tydliga med att regelförenklingar, översyn av regler för företagande och annat – som jag i sig tror är bra – inte får innebära att vi undergräver skyddet för miljö, arbetstagare och så vidare. Det står med där, och jag bedömer att det också kommer att komma med.

När det gäller delmål om medlemsstaterna kanske det är dags för något liknande resonemang. Vi måste vara mycket tydliga och visa upp vart vi har kommit, hur mycket som gjorts för omfördelning, vilka länder som har tagit emot och hur många man har tagit emot. På så sätt kan vi sätta

större press i genomförandet av fattade beslut. Jag medger villigt att jag inte har någon sådan konkret idé på gång, men jag vill gärna gå i den riktningen, och det är därför jag säger att det nu gäller att skruva åt hårdare och inte bara återkomma med samma rapport. Vi måste ha en mycket tydligare plan för hur det här ska genomföras, och då får man också bli mer detaljerad i redovisningen.

När det gäller gränserna, Turkiet och de andra saker som Carl Schlyter redogjorde för finns det vissa saker som är jätteviktiga. Det första är att vi måste klara att hålla den yttre gränsen. Det är en väldigt viktig uppgift för oss att klara det, så att vi också kan klara det andra, med hotspots, registrering och allt detta. Det måste fungera med den yttre gränsen.

Det andra – som ännu inte fått den utveckling vi hade förväntat – är samarbetet med Turkiet. Det är avgörande. Men det handlar inte bara om Turkiet, utan om det stöd vi kan ge till Turkiet, Libanon och Jordanien och det vi kan göra ytterligare inne i Syrien. Även om det blir svårare och svårare i dagens situation finns det faktiskt möjlighet att göra humanitära insatser inne i Syrien också. Sverige har nu en ny Syrienstrategi på fem år med en insats på 1,7 miljarder kronor, som vi menar ska kunna vara med och göra skillnad. Det är naturligtvis inte Sverige ensamt som gör skillnad, men vi kommer att kunna vara med och göra skillnad, och vi ska göra så mycket som möjligt för att människor inte ska behöva stå ut med detta, som någon har kallat för helvetet på jorden. Det är det som människor råkar ut för just nu.

Anf. 9 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Jag tackar statsministern för den redovisning vi fått så här långt. Låt mig inleda med att konstatera, i likhet med vad flera har gjort tidigare, att jag och det parti jag representerar, Centerpartiet, tycker att det är jätteviktigt att Storbritannien förblir medlem i Europeiska unionen. För att så ska ske måste Sverige vara konstruktivt i de diskussioner som kommer att föras nu på torsdag och fredag.

Med detta sagt vill jag göra några inspel i brexitdiskussionen och börja med de omtalade in-work benefits. Jag tycker att det är bra att statsministern eftersträvar en snäv omfattning av de undantag som Storbritannien vill ha. Det är samma sak med tidsaspekterna. Det är viktigt att tiderna blir så korta som bara är möjligt, samtidigt som man behåller Storbritannien på banan.

Jag tycker att det är positivt att man belyser den inre marknaden och den konkurrenskraft som vi behöver stärka i Europa. Jag vill speciellt i det sammanhanget peka på behovet av att skapa en digital inre marknad, men också på behovet av att få en bättre fungerande energimarknad i Europa. Det är kanske någonting som kan påtalas i det sammanhanget.

Den punkt som jag har lite problem med, för att använda ett i sammanhanget kanske inte helt adekvat ord, är hur den här texten ska uttolkas. Jag tycker att det är viktigt – och vill gärna ha det bekräftat av statsministern – att man följer rättsstatens principer, det vill säga att det är EU-domstolen som uttolkar fördraget och inte politiker på Europeiska rådets möte eller på något annat rådsmöte.

Det förefaller i texten som att politiken tar över rättsstatens principer. Det ska vara domstol som ska uttolka de lagar, fördrag och liknande som vi oss emellan kommer överens om.

Vad beträffar diskussionen om euron är det alldeles självklart att folkomröstningen ska respekteras. För att bryta den diskussion som ändå finns till exempel i vårt land kanske det vore på sin plats att statsministern föreslog att också Sverige inkluderas i texten, så att svenska folket blev nöjd på den punkten och så att den diskussion som förs och har förts här i dag inte uppstår igen.

Slutligen har jag två tre kommentarer kring migrationsfrågan. Som det tidigare har sagts är det självklart att beslut som är fattade och överenskommelser som är träffade ska hållas. Det hör anständigheten till, och det tror jag att vi är överens om. Det som behöver påpekas i sammanhanget är att det inte bara är den juridiska asylrätten som bör nämnas i de här sammanhangen utan vi behöver också prata om EU:s skyddsgrundsdirektiv, det vill säga de alternativa skyddsbehov som finns inskrivna i olika fördrag. Jag tycker att vi glömmer det direktivet lite för ofta när vi diskuterar de här sakerna.

Jag säger detta apropå att jag är övertygad om att människor på vår kontinent präglas av den humanitet som jag vet att vi har i vårt land. Vi vill hjälpa varandra och ta hand om människor som är i nöd och som har det svårt på många sätt. Jag önskar att statsministern påminner också om detta under det kommande rådsmötet.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Jonas Sjöstedt råkade ut för en olycka på vägen hit. Jag har önskat honom ett snabbt tillfrisknande. Vänsterledaren hade tydligen problem med högerfoten. Men vi ska kanske inte dra några politiska slutsatser av det, utan vi önskar att han återkommer så fort som möjligt. Jag har hört att han hittills har fått en bra behandling.

Anf. 11 JENS HOLM (V):

Det stämmer. Jonas Sjöstedt har det gott på Södersjukhuset. Läget är i alla fall under kontroll.

Det som premiärminister David Cameron har gjort ett inspel om från Storbritanniens sida tycker jag är djupt problematiskt. Ytterst handlar det om klassisk högerpolitik: en avreglerad ekonomi och en alltmer osäker arbetsmarknad. Jag tycker inte att EU borde tillmötesgå sådana krav.

Men det som är allra mest problematiskt är att David Cameron går en främlingsfientlig opinion till mötes då han kräver en så kallad social nödbroms. Man ska kunna behandla människor olika trots att de bor i samma land. Men vissa råkar vara födda i ett annat land, och då ska de inte ha samma rättigheter som de rena britterna.

Jag tycker inte att Sverige och EU borde tillmötesgå ett sådant krav. Ytterst handlar det om att man behandlar människor olika, och det är ett brott mot de grundläggande rättigheter som borde gälla inom EU.

Jag undrar också vad detta kan leda till i förlängningen. Om Storbritannien tillåts diskriminera en viss kategori människor som finns där är jag rädd för att det kommer som ett brev på posten att andra länder kräver liknande eftergifter som Storbritannien har fått.

Dessutom innebär den så kallade sociala nödbromsen att man accepterar en i grunden stigmatiserande verklighetsbeskrivning. Man säger att det är de människornas fel som kommer från Polen, Bulgarien och Rumänien att man har arbetslöshet. Det är deras fel att det är dålig kvalitet på skolorna. Det är deras fel att äldreomsorgen inte fungerar som den ska. I grunden vet vi att det inte alls är så. Den absoluta majoriteten av dessa människor vill arbeta och göra rätt för sig, och det gör de också.

Jag tycker verkligen inte att en socialdemokratisk statsminister borde acceptera ett sådant här upplägg. Därför tycker jag att Stefan Löfven borde markera väldigt tydligt mot Storbritanniens krav, i synnerhet mot den sociala nödbromsen.

Om Storbritannien får lägga fram sådana här krav borde vi lägga fram ett krav på ett socialt protokoll om att människor ska behandlas lika oavsett vilket land de kommer ifrån. Om ett företag kommer från ett annat land ska det självklart följa värdlandets lagar och överenskommelser på arbetsmarknaden. Man ska följa fackliga regler och avtal. Det vore ett mycket bra motbud i det här sammanhanget nu då rättigheter pressas tillbaka.

Sedan är det väldigt problematiskt med formuleringen att människor som inte har ett juridiskt bindande undantag från euron ska anslutas fullt ut till EMU. Det är bra att statsministern markerar mot detta, men självklart borde Sverige kräva ett juridiskt bindande undantag från EMU, precis som Storbritannien och Danmark har lyckats förhandla fram.

Migrationen är inte någon stor sak på det här toppmötet. Vi i Vänsterpartiet har redogjort för våra ståndpunkter tidigare. Vi är djupt bekymrade över det så kallade gränspaketet med någon form av Superfrontex där Frontex ska kunna gå in och ta över länders gränsbevakning. Det är också problematiskt att "outsourca" en stor del av flyktingpolitiken till Turkiet och ge mångmiljardbidrag till Turkiet utan att ställa tydliga motkrav.

Jag undrar också vad som hände med frågan om lagliga vägar in i Europeiska unionen som jag vet att statsministern har tagit upp tidigare. Det är väldigt viktigt med en intern omfördelning av flyktingmottagandet inom EU. Där stöder Vänsterpartiet regeringen fullt ut.

Jag vill höra vad statsministern har för kommentar till mina frågor innan jag bestämmer mig för om vi ska lämna en avvikande mening.

Jag vill tacka statsministern för att han verkligen svarar på våra frågor och lyssnar på vad vi säger. Det uppskattas, åtminstone från mig.

Anf. 12 ORDFÖRANDE:

Jag tror att du talar för alla.

Anf. 13 TINA ACKETOFT (L):

Tack så mycket, statsministern, för genomgången.

Man har nog ett väldigt kort politiskt minne om man vill göra det till en högerfråga att man är orolig för den sociala tryggheten. Det är inte för så himla många statsministrar sedan som vi ha en statsminister i Sverige som uttryckte en stark oro över den sociala turism som de nya EU-medborgarna skulle ägna sig åt i detta land. Sedan blev det platt fall och intet av det.

Cameron följer väl snarare en gammal hederlig tradition av en klar kontinentalskepticism som alltid har funnits från Storbritannien och Cameron har kanske excellerat i detta. Som Jens Holm tydligt pekar på är det andra som har stått för utnyttjandet av det sociala trygghetssystemet. I själv verket påvisar undersökning efter undersökning att det faktiskt inte är ett faktum utan att det är britterna själva som till största delen utnyttjar de sociala trygghetssystem.

Precis som alla andra i denna sal vill jag innerligt behålla Storbritannien i EU. Jag kan inte se framför mig ett EU utan Storbritannien. Men jag kan inte heller se ett EU där vi inte längre har en fri rörlighet och där vi gör skillnad på olika EU-medborgare. Men jag vet att statsministern och vi i denna sal har ganska så snarlika åsikter om detta, och jag vet att Sveriges röst kommer att stå trygg i detta.

Däremot ställer jag mig lite skeptisk till det som statsministern säger om den ekonomiska styrningen, att han helst ser att det ska behövas så få länder som möjligt som ska behövas för att bromsen ska slå till. Helst ska det behövas endast ett land. Där blir jag väldigt orolig. Ju fler frågor där det bara krävs ett land för att slå till en broms, desto mindre möjlighet har vi att verkligen få en europeisk union som fungerar. Det kommer alltid att finnas minst ett land som har någonting emot ett förslag som läggs fram. Jag skulle vilja höra hur statsministern tänker i den frågan. Kan det verkligen vara genomtänkt när man säger att enbart ett land ska räcka?

Den inre konkurrensen är en fråga som vi inte sätter oss emot. Naturligtvis måste vi ha ett EU som fungerar smidigt där det är så lite regelkrängel och kostnader som möjligt.

Den institutionella frågan är väl mer en kosmetisk fråga, om det ska stå an ever closer union eller inte. Till skillnad från ordföranden i EU-nämnden tycker jag som liberal naturligtvis att det är ett vackert statement att vi ska ha en ännu närmare union där vi alla arbetar för de värderingar som vi delar gemensamt: jämställdhet, jämlikhet, yttrandefrihet, tryckfrihet och så visar. Jag skulle gärna brodera en matta med texten ever closer union.

När det gäller välfärd och rörlighet är det naturligtvis där som skon klämmer. Jag tycker att statsministern har en väldigt klok approach när han säger att det inte är på årtalet när striden kommer att stå. Men hur många år ska denna undantagsregel i så fall gälla? Det måste vara proportionerligt och gälla under så begränsad tid och omfattning som möjligt. Det var inte många frågor på det området, utan det var mer ett konstaterande. Om detta känns som att det är frågor som vi har diskuterat tidigare är väl avsnitt II Migration snarare en déjà vu.

Projektledaren i mig skriker och sparkar varenda gång som den stora punkten på dagordningen under avsnittet Migration är att vi ska omsätta de förslag som vi redan har kommit överens om till praktisk handling. Jag hörde statsministern tydligt säga att det var just det som man ville få ut från och med nu. Hur ska detta gå till? Hur ska ansvaret fördelas? Och hur ska ansvar kunna utkrävas?

Det var någon som ställde frågan tidigare om hur vi kan kräva ansvar och att åtgärderna kommer på banan. Jag skulle vilja höra av statsministern om det finns några konkreta sådana påtryckningsmedel som man kan använda. Eller ska vi behöva ha ytterligare ett möte i mars där vi

understryker betydelsen av att implementera det som vi tidigare har beslutat?

Jag delar Jens Holms oro över Turkiets roll i det hela. Man har satt sig i en situation där man är beroende av att Turkiet sköter sin del av gränsskyddet, men – och detta kommer vi att diskutera inför nästa möte – det visar också tydligt att det behövs ett gemensamt yttre gränsskydd för att vi ska kunna ha en gemensam asylpolitik, men vi ska också kunna bevara den fria rörligheten.

Det som vi nu ser när gränsskyddet inte fungerar är ju alla andra gränser vid 28 länder som nu stängs en efter en. Den frågan återkommer vi till senare, men som liberal ställer jag mig bakom att vi behöver ett gemensamt yttre gränsskydd och en gemensam asylpolitik för att värna de fri- och rättigheter som vi har.

Anf. 14 ORDFÖRANDE:

Vi hälsar en ny ledamot välkommen till EU-nämnden: Andreas Carlson.

Anf. 15 ANDREAS CARLSON (KD):

Tack, statsministern, för föredragningen!

Många i det här rummet har redan redogjort för de konsekvenser och scenarier som skulle kunna utspelas i händelse av att Storbritannien skulle lämna Europeiska unionen. Kristdemokraterna är också väldigt angelägna om att man går i mål med de förändringar som nu sker och att man ska lyckas ha kvar Storbritannien i Europeiska unionen.

Konsekvenserna är belysta. Vi skulle förlora på det gemensamt som union. Vi skulle förlora på det i Sverige och tappa en viktig partner i många av de stora utmaningar som vi gemensamt står inför. Det behövs gemensamma lösningar också framöver.

Jag instämmer i det som har sagts, att vi behöver försvara resultatet av den svenska folkomröstningen. Möjligen borde det skrivas in tydligare att man ska göra ett undantag även för Sverige när det gäller att införa euro. Kristdemokraterna instämmer i det som här har belysts.

Den sociala nödbromsen och tidsgränsen för denna har lyfts fram. Jag tycker att det är en klok inställning att inte låsa sig inför förhandlingarna. Samtidigt är det viktigt att vi har kännedom om hur långt statsministern är beredd att gå i förhandlingarna eftersom det är ett mandat som söks från riksdagen. Jag förstår att man inte kan låsa sig vid ett årtal. Det är viktigt att uppnå syftet och det övergripande målet, att Storbritannien är kvar i Europeiska unionen. Jag önskar att statsministern lite tydligare definierar var gränserna går i förhandlingarna när det gäller tidsgränsen för den sociala nödbromsen.

Gällande migrationen vill jag hänvisa till tidigare avvikande meningar som Kristdemokraterna har anmält här i EU-nämnden om att stärka EU:s gemensamma yttre gräns. Vi tycker att det är oerhört allvarligt med den situation vi ser nu när man möte efter möte skjuter på att de beslut som har fattats ska träda i kraft.

Vi har också anmält en avvikande mening när det gäller fler lagliga vägar in och en stärkt yttre gräns för att värna den fria rörligheten och asylrätten. Det tycker vi är viktigt.

Vi tycker att det är positivt med regeringens ändrade ställning vad gäller Frontex. Detta kommer att komma upp närmare på RIF-rådet. Det här förutsätter jag, som också statsministern tog upp i sin inledning, också kommer att komma upp nu på mötet.

Det skulle vara intressant att höra mer om vilka åtgärder statsministern avser att vidta vid det här mötet för att se hur vi kan uppnå de avsikter som statsministern redogjorde för i sin inledning.

Statsministern sa också att tiden vi har att spela med kanske är kort. Även om man i mars kan komma fram till åtgärder är det viktigt att ta alla tillfällen man får att påverka de andra medlemsstaterna och regeringscheferna. Statsministern redogjorde ju för att det här kommer att komma upp, och min fråga är: Vad avser statsministern att göra för att uppnå resultat?

Anf. 16 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Ordförande! När det gäller det som Eskil Erlandsson sa är vi överens om betydelsen av att Storbritannien ska vara kvar, och ja, Sverige har från första stund som det här började diskuteras bidragit konstruktivt. Vi har meddelat vår syn väldigt tydligt på olika sätt. Jag har gjort det direkt till Cameron, och vi har bidragit till diskussionen även mellan de formella mötena.

Jag delar uppfattningen om in-work benefits och konkurrenskraften, både digitalt och rörande energi.

När det gäller uttolkningen av fördraget förändrar det inte domstolens roll. Alla kan ju tolka fördraget, men det är faktiskt bara EU-domstolen som kan avgöra om tolkningen är korrekt eller inte. Det är ingen skillnad i det. Domstolens roll inskränks inte.

Det här är en överenskommelse mellan medlemsstaterna, men det binder inte EU-domstolen i dess tolkning. Beslutet kommer att beaktas – så är det med andra fall också – men det här förändrar inte EU-domstolens mandat.

Flera har tagit upp om Sverige skulle få en speciell skrivning när det gäller euron. Jag vill påminna om att det är två länder som formellt har undantag i detta, och det är Storbritannien och Danmark. Den texten har funnits länge. Att i det här läget säga att vi ska strida för en förändring av fördragstexten skulle inte underlätta diskussionen som vi faktiskt har om att underlätta för att Storbritannien ska vara kvar. Det vore, enligt min uppfattning, en helt felaktig sak att ta upp just här och nu.

Däremot kan vi tydliggöra att det är det här beslutet vi har. Respekten för folkomröstningen i Sverige måste ju gälla. Jag har svårt att se att någon i Bryssel skulle sitta och säga: Nu ska Sverige tvingas med i euron. Det skulle inte fungera. Men vi ska upprätthålla respekten för vårt folkomröstningsbeslut, och det kommer jag att påpeka. Det är i praktiken det som står här. De facto är det ingen förändring av det som gäller nu. Det är precis samma sak, samma förhållande, och det tänker jag stå upp för. Vi står alltså upp för vårt folkomröstningsbeslut – ja.

När det gäller beslut om alternativa skyddsbehov, som Eskil Erlandsson är inne på, och framtida system är det ju det som måste diskuteras i just det framtida systemet. På det här Europeiska rådet kommer Storbritannienfrågan att dominera, och frågor om de stora och nya förslagen

kommer inte att komma upp. Avsikten är att återkomma till det i mars. Då tror jag att vi har mer att diskutera när det gäller konkreta frågor.

Däremot ser jag behovet av, och flera har varit inne på det, att vi utvecklar system som gör det möjligt att ha lagliga vägar och andra mindre riskfyllda vägar in. Det är viktigt att åstadkomma, men för det krävs en annan situation än den vi har i dag. Det krävs yttre gränser som fungerar, och det krävs andra saker. Återvändande måste fungera, hotspots måste fungera och registrering måste fungera. Allt detta måste vara på plats. Samarbetet med Turkiet måste vara av den kalibern att folk kan komma in i samarbete med UNHCR i större utsträckning än i dag då de flyr för sina liv och inte vet om de kommer fram levande. Det vore bättre att ha en sådan ordning.

Nu har vi varit tydliga gentemot de andra länderna med att Sverige har tagit emot så oproportionerligt många jämfört med de andra medlemsstaterna att det just nu inte är aktuellt för vår del. Men längre fram vore det bättre att ha en helt annan ordning än i dag när människor mister livet nästan varje dag.

Jens Holm tog upp in-work benefits. Jag vill först påpeka att det här inte per automatik ger Storbritannien rätt att begränsa in-work benefits för dem som kommer från andra länder. Det är inte så, utan man måste visa på något av de tre kriterierna som jag nämnde i inledningen. Det ska vara någonting som allvarligt riskerar att drabba det sociala välfärdssystemet eller på annat sätt stör arbetsmarknaden. Sedan ska det prövas och kommissionen lägga fram ett förslag till rådet. Därefter blir det eventuellt ett beslut. Storbritannien får alltså nu inte carte blanche när det gäller att inte stå upp för välfärdssystemet för dem som kommer från andra EU-länder. Så är det inte, utan det finns ett provningssystem, en mekanik, för hur det i så fall ska fungera. Det är det som gör att jag menar att för att komma till en överenskommelse kan jag acceptera en sådan kompromiss.

Sedan blir den en diskussion om hur det lagförslaget ska se ut – omfattningen och vilka ”benefits” som det ska handla om och så vidare, så det blir en ny diskussion.

När det gäller ett socialt protokoll ska vi, som sagt, inte kräva någon fördragsförändring. Det här är inte tiden för det. Jag är också för ett socialt protokoll, men jag vill nog se till att ta upp det vid en tidpunkt som gör det möjligt att faktiskt nå framgång, och det skulle det inte göra nu. Det skulle alltså inte vara till någon nytta att göra det nu.

Bindande undantag vad gäller euron har jag redan pratat om.

När det gäller Tina Acketofts fråga om nödbromsen och att det räcker med bara *ett* land för att dra i den är vårt resonemang att det ju inte är något land som har vetorätt. Bara för att vi tycker att ett beslut som ska fattas håller på att gå över styr och kommer att påverka oss negativt har vi inte vetorätt, utan då blir det diskussion om frågan. Då är man skyldig att ta upp den till diskussion: Vad är problemet, och hur ska man komma till rätta med det?

Det är alltså ingen vetorätt, och då tycker vi nog att det är bra att om ett land känner att det finns risker – det skulle kunna vara Sverige – har man rätt att få upp det till diskussion. Det är så vi har resonerat.

När det gäller migration och att omsätta besluten i handling skulle vi nog behöva ha en projektledare. Det är så man känner. Vi måste börja bli mycket tydligare med hur vi ska komma fram här. Det är därför vi till

nästa möte i mars kommer att driva frågan om en mycket tydligare plan, så gott som en projektplan, för hur detta nu ska åstadkommas.

Eftersom det är så många som kommer in i Europa från Turkiet tycker vi att det är bra med samarbete. När det gäller det här med Turkiet och stöd utan krav – jag tror att det var Jens Holm som nämnde det – vill jag ha sagt att det är fel. Det fungerar inte så att det betalas in en summa pengar till den turkiska statskassan och sedan får vi se vad som händer, utan här avsätts resurser till konkreta projekt. Det kan vara en skolbyggnad eller något annat som underlättar livet för de flyktingar som finns i Turkiet. Det är inte in blanco, utan konkreta projekt ska föreslås, och sedan ska de redovisas. Det ska alltså vara ordning och reda om det ska bli några resurser.

Andreas Carlson frågade om en tidsgräns. Det här är svårt, för vi ska inte sätta någon gräns men ändå vill du ha besked om en gräns. Det är viktigt för mig att inte sätta någon gräns. Ska jag börja prata om årtal och så vidare sätter jag ju en gräns, men jag vill inte ha den, därför att då försvårar jag förhandlingen. Ambitionen är att inte störa rörligheten i onödan utan att hitta den minsta gemensamma nämnaren på det här europeiska rådet som gör att vi kan komma överens, men jag vill ha gränsen så låg som möjligt. Med all respekt för frågan vill jag alltså ändå inte nämna någon siffra.

Migration och fler lagliga vägar in har jag redogjort för, och jag hoppas att Andreas Carlson fick svar då.

När det gäller fler åtgärder är det inte på det här mötet som de konkreta och skarpa förslagen kommer, utan det förväntas utarbetas till marsmötet. Men jag vet att arbetet pågår i kommissionen.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Då får de största partierna en chans att återkomma.

Anf. 18 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Jag vill också i det här sammanhanget säga att man naturligtvis ska ha respekt för den svenska folkomröstningen.

Jag funderar över vad briterne skulle vinna på att tvinga in ett antal länder som kanske inte vill eller kanske har svårighet att gå in i euron. Vad vinner man på det? Jag har suttit här i riksdagen så länge att jag kommer ihåg hur det var när man införde euron. Då hade man ett resonemang – huruvida det var skriftligt vet jag inte – där man sa att det var mer eller mindre frivilligt att gå in i euron. Jag hoppas verkligen att det gäller fortfarande. Det är det här som man måste diskutera.

Sedan finns det lite grann här som kan bli lite konstigt. Det står att krisåtgärder för att bevara eurons stabilitet inte ska få orsaka budgetansvar för icke-euroländer. Det låter jättebra, men om det skulle bli en jättestor eurokris finns det en stor risk att också pundet och den svenska kronan dras in i krisen. Vi ligger så nära varandra geografiskt att det skulle påverka våra valutor, och då är frågan hur man skulle hantera det. Det var några reflektioner.

Jag vill också hålla med Eskil Erlandsson när det gäller uttolkningen av texten. Det ska vara en domstol som gör den och inte några politiska instanser.

Anf. 19 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Herr ordförande! Som jag började mitt anförande tidigare med är det viktigt att hålla huvudfokus på att överenskommelsen kommer till stånd nu på torsdag–fredag och att Storbritannien framöver fortsätter att vara medlem i Europeiska unionen. Det är överordnat. Det här måste gå i land, helt enkelt. Jag hoppas att unionens stats- och regeringschefer ska komma överens. Allt annat vore en katastrof.

När det gäller migration säger statsministern själv att det går alldeles för sakt. Jag kan inte nog hålla med honom om det. När vi tittar på omfördelningen av 160 000 människor ser vi att endast drygt 400 av dem har omfördelats på ett halvår. Det är i underkant att säga att det går alldeles för sakt. Håller man den här takten skulle resultatet om två år vara 2 000 människor. Det är under all kritik. Här måste det till handlingskraft. Här måste faktiskt stats- och regeringscheferna leverera, för det är resultaten som räknas. Nu har man varit på över 20 möten, och man har fattat en rad beslut. Jag uppmanar att Sverige tar på sig ledartröjan vid dessa möten då besluten fattas, men nu måste Sverige också ta på sig ledartröjan när det gäller att verkställa besluten och leverera resultaten.

Jag undrar hur statsministern konkret kommer att arbeta för att uppnå resultat. Är statsministern beredd att aktivt lägga fram förslag om att använda budgeten som piska och morot för att nå resultat?

Statsministern säger också att det är viktigt att hålla den yttre gränsen och att den yttre gränsen fungerar. Jag kan inte nog instämma i att det är viktigt att hålla den yttre gränsen och att det är viktigt med ordning och reda när det gäller vilka människor som befinner sig inom unionens gränser.

Det är uppenbart att en gräns har havererat, och det är den grekiska gränsen. Grekland har begärt hjälp av Frontex, och får nu hjälp av Frontex. Enligt mina uppgifter bidrar Sverige med fyra personer till denna insats för att bevaka denna långa och stora grekiska gräns. Är statsministern beredd att öka det svenska stödet till Frontex för att bevaka den yttre gränsen?

Dessutom vill jag ställa en fråga om flyktingsmuggling till statsministern. I januari i år – den smällkalla vintern, som statsministern själv benämnde den – var det över tio gånger fler migranter som korsade Medelhavet jämfört med samma månad förra året. Många av dem är de mest utsatta, och de är många gånger i klorna på den organiserade kriminella verksamheten.

I ett inrikespolitiskt perspektiv har Moderaterna föreslagit att man ska höja minimistraffet för grov människosmuggling. Är statsministern beredd att driva frågan i ett EU-perspektiv med ett tydligt fokus på att hela EU behöver samarbeta bättre för att motverka den organiserade internationella brottsligheten som ligger bakom flyktingsmugglingen?

Vi har hört oliklydande besked från utrikesministern och försvarsministern när det gäller Natoinsatsen i kampen mot människosmuggling. Det finns också med i rådsslutsatserna. Vilken är statsministerns syn på Natoinsatsen för att bekämpa människosmuggling?

Anf. 20 ORDFÖRANDE:

Finns det något parti som kort vill tydliggöra sin position eller klarlägga någonting med statsministern?

Anf. 21 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Tack, statsministern, för svaren på mina frågor. Jag upplever dock tyvärr inte att statsministern riktigt svarar på mina frågor. Därför ställer jag vissa av frågorna igen, och jag hoppas att statsministern denna gång kan besvara dem lite mer utförligt.

Finns det några som helst exempel på att EU lämnar kompetens inom vissa politiska områden? Det är vad förslagen om Storbritannien faktiskt går ut på. Om ja; vilka är då dessa exempel?

Den andra frågan gäller vad statsministern säger om att regeringen inte kommer att verka för att införa euron i Sverige. Men om Sverige inte har ett undantag, och det har inte Sverige till skillnad från Storbritannien och Danmark, kommer vi att tvingas att införa euron mot svenska folkets vilja i framtiden. Här är det viktigt att få ett klart och tydligt besked från statsministern och regeringen. Kommer statsministern att verka för att Sverige ska få ett sådant undantag som Storbritannien och Danmark har?

Jag vill även fråga följande. Kommer regeringen att respektera resultatet i britternas folkomröstning om det blir ett nej till att vara med i det monsterbygge som Europeiska unionen alltmer har utvecklats till på senare år?

Kommer regeringen att acceptera ett nej-resultat som därmed också kommer att visa vägen för andra medlemsstater att en annan framtid är möjlig? Eller kommer man från regeringens håll och från EU:s håll att tvinga Storbritannien till en ny folkomröstning, som man gjorde i Irland med Lissabonfördraget när det irländska folket sa nej i den första folkomröstningen.

Jag skulle gärna vilja ha svar på dessa frågor från statsministern.

Herr ordförande! Vi från Sverigedemokraterna vill gärna se att statsministern lyfter upp frågan på toppmötet om frivilligt deltagande i den europeiska planeringsterminen, för att på allvar skapa ett Flerhastighets-europa.

Anf. 22 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr ordförande! Ursäkta! Skulle jag kunna få höra den sista frågan igen? Jag uppfattade inte riktigt.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Självklart! Statsministern vill gärna att du repeterar sista frågan, Pavel.

Anf. 24 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Den sista frågan gällde om man kommer att respektera ett nej-resultat eller om man kommer att tvinga Storbritannien till en ny folkomröstning, som man gjorde med Irland.

Den sista synpunkten gällde den europeiska planeringsterminen. Vi vill att det ska vara ett frivilligt deltagande för att det på allvar ska bli ett Flerhastighetseuropa.

Anf. 25 JENS HOLM (V):

Herr ordförande! Först var det frågan om migrationspolitiken. Det är inget nytt som kommer upp på toppmötet. Jag hänvisar helt enkelt till

vad Vänsterpartiet har sagt på tidigare EU-nämndssammanträden. Vi har rätt mycket synpunkter på EU:s migrationspolitik. Jag ansluter mig till den avvikande meningen om att verka för lagliga vägar in i EU, som Kristdemokraterna och Vänsterpartiet har lyft upp flera gånger i EU-nämndsammanhang. Vi gör det nu igen.

Sedan var det frågan om Storbritanniens krav. Vi har en avvikande mening eftersom regeringen inte driver vad jag föreslog tidigare. Vi i Vänsterpartiet tycker att regeringen ska motsätta sig förslaget om en så kallad social nödbroms. En nödbroms är ett förslag som bygger på att människor kan behandlas olika beroende på vilket land de kommer från. Vi anser att det ytterst är ett diskriminerande förslag. Det är ett förslag som bryter mot de grundläggande rättigheterna som borde gälla inom EU.

Vi tycker att Sverige i stället borde verka för införandet av ett socialt protokoll som stärker de mänskliga rättigheterna, i synnerhet de fackliga, i stället för att urholka dessa. Vänsterpartiet föreslår också att Sverige kräver ett juridiskt bindande undantag från EMU – så att den saken blir klarlagd.

Herr ordförande! Jag vill understryka att jag förstår att förslaget om juridiskt bindande undantag och socialt protokoll inte går igenom på mötet i morgon och i övermorgon, men statsministern borde åtminstone lyfta upp frågorna och säga att de är angelägna frågor för Sverige och att Sverige vill ha gehör för dem på framtida möten.

Anf. 26 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr ordförande! Först var det Börje Vestlunds fråga om Storbritannien. Storbritannien är inte med i eurosamarbetet. De har naturligtvis ingen önskan om att tvinga in oss i detta. Snarare tvärtom. Vi står på precis samma sida.

Ulrika Karlsson hade en fråga om fokuset. Ja, fokus är att få till en överenskommelse. Det är två delar i detta. Den ena är att det ska åstadkommas en överenskommelse i Bryssel på torsdag och fredag. Den andra delen är folkomröstningen. Den styr vi inte över.

Jag har precis samma önskan om att Storbritannien ska vara kvar i EU. Det är därför vi ska arbeta för att få till en överenskommelse som David Cameron känner att han kan ta med sig till brittiska folket i en folkomröstningen.

Sedan var det frågan om migration. Sverige har ledartröjan tillsammans med de andra för att få detta att fungera. Det finns en del formella begränsningar till hur budgeten kan användas eller inte användas. Låt oss nu se vad som kommer till marsmötet. På det här mötet kommer jag att vara tydlig med att det måste till en tydligare plan för hur detta ska gå till.

Sedan var det frågan om den yttre gränsen. Det får väl bli på en förfrågan om ökat stöd och i samarbete med Frontex. Jag vet inte om att det ska ha kommit någon sådan förfrågan om ökat stöd till Grekland. Precis som Ulrika Karlsson själv sa ger Sverige ett bra stöd. Jag känner inte till om det finns någon förfrågan om ökat stöd. Om en sådan fråga skulle komma måste den naturligtvis behandlas tillsammans med övriga 27 länder. Det handlar om hur vi ger bästa möjliga stöd. Vi måste få den yttre gränsen att fungera. Det är helt avgörande.

Sedan var det en fråga om flyktingsmuggling och ett samarbete i EU. Nato ska bidra med övervakning – monitoring. Det kommer att vara Natos uppgift. Sedan är det Greklands, Turkiets och Frontex uppgift att hantera det som sker på vattnet.

Sedan kommer jag till Pavel Gamovs frågor. Huruvida EU har lämnat tillbaka kompetens är en kunskapsfråga som inte är uppe till diskussion. Vi får möjligtvis leta efter en sådan. När det gäller eurodantaget finns i praktiken ett beslut i rådet från 1998 som säger följande: Grekland och Sverige uppfyller för närvarande inte de nödvändiga villkoren för införandet av den gemensamma valutan. Grekland och Sverige ska följaktligen ges undantag i enlighet med artikel 109k i fördraget.

Handen på hjärtat; vem tror att EU skulle fatta ett beslut om att Sverige mot sin vilja ska gå in i eurosamarbetet? Det blir faktiskt lite av en pseudodebatt. Hur ska det gå till? Sverige har ett folkomröstningsbeslut. Det vet alla andra om. Det vet också kommissionen. Det blir ingen euro förrän Sverige har bestämt sig för att gå med i eurosamarbetet. Jag kan inte se att ett sådant beslut kommer att ske i närtid med tanke på det omröstningsbeslut som finns.

Kommer Sverige att respektera resultatet i folkomröstningen Storbritannien? Självklart. Storbritannien går till folkomröstning. Vad de röstar för är deras beslut. Då gäller det. För vår del råder inget tvivel om det.

Jens Holm anmälde en avvikande mening. Jag får respektera det. Det är så det är. Men om vi säger att det inte får bli en nödbroms då finns ingen överenskommelse. Då är Storbritannien inte med i EU. Det är inget bra pris. De mekanismer som finns införda är att inte per automatik dra ned på de sociala förmånerna, att det krävs en prövning. Det är viktigt att Storbritannien blir kvar i EU. Det skulle vara en rejäl försvagning av EU om Storbritannien inte stannar kvar. Det är många skäl – ekonomiskt, geopolitiskt och EU:s framtid.

I denna stund, med de problem som finns nu, behöver vi inte ett försvagat EU. Vi behöver ett förstärkt EU. Det är min absoluta uppfattning.

Jag delar helt uppfattningen om det sociala protokollet. Den ambitionen har jag också. Nu gäller det att hitta rätt tidpunkt så att det går att nå resultat, inte bara plakatpolitik.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Tack för samrådet!

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt. Det finns en gemensam avvikande mening från Kristdemokraterna och Vänsterpartiet om lagliga vägar in i EU. Det finns en avvikande mening från Vänsterpartiet vad gäller de sociala undantagen. Det finns en avvikande mening vad gäller migrationspolitiken från Sverigedemokraterna.

Mandatet är tydligt. Men det är som vanligt. Om något mycket oväntat skulle dyka upp är nämnden beredd att sammankallas med mycket kort varsel för att samråda med statsministern.

Jag önskar lycka till på mötet. Med detta är samrådet med statsministern avslutad.

Jag kan påminna om att nästa sammanträde äger rum på fredag den 19 februari. Då är det rättsliga och inrikes frågor samt utbildning på agendan.

2015/16:27
17 februari

Ha det så bra.
Till er som tittade via tv och liknande: Tack för att ni var här!

Innehållsförteckning

2015/16:27

17 februari

---

§ 1 Europeiska rådet.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 4 BÖRJE VESTLUND (S).....	5
Anf. 5 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	5
Anf. 6 PAVEL GAMOV (SD)	7
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 8 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S).....	9
Anf. 9 ESKIL ERLANDSSON (C).....	12
Anf. 10 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 11 JENS HOLM (V)	13
Anf. 12 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 13 TINA ACKETOFT (L)	14
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 15 ANDREAS CARLSON (KD).....	16
Anf. 16 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	17
Anf. 17 ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 18 BÖRJE VESTLUND (S).....	19
Anf. 19 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	19
Anf. 20 ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 21 PAVEL GAMOV (SD)	20
Anf. 22 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	21
Anf. 23 ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 24 PAVEL GAMOV (SD)	21
Anf. 25 JENS HOLM (V)	21
Anf. 26 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	22
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	23